

Science Live Nemo biedt onderdak aan project waarbij bezoekers actief bijdragen aan de wetenschap

Onderzoek als museumattractie

Vijf maal per jaar, in de vakanties, kunnen bezoekers aan Nemo actief deelnemen aan onderzoek. Het project Science Live is deze maand begonnen aan zijn zesde jaar.

JOCHEM VAN ROON

In het hart van wetenschapsmuseum Nemo, net buiten de drukte van joelende kinderen, staat een schildersezel. Dat draagt een bord met in grote letters 'Science Live' boven een duidelijke pijl, die wijst naar een ruimte met glazen wanden.

In die ruimte bevindt zich een huiskamer waar het geïsoleerd heeft gemaakt voor een gezellig geroezemoes. Rechts staat een tafel met vier laptops erop. Achter de schermen zitten een jongen en een meisje, hun moeder en hun grootvader – drie generaties. De jongen roept: "Stoel Vis! Touw! Kast! Eh... hamer! Muusi! Een stoel... Eend!"

Daarna is zijn moeder aan de beurt. "O! Een kast is het, het is een kast! Eh, eend! Bed! Zaag! Een k... stoel!"

Links staan twee comfortabele stoelen. Daarin zitten de onderzoekers. De een draagt sneakers, de ander hakken, en vest en een rood jurkje. Ze zijn alleen herkenbaar als wetenschappers aan de paar velletjes papier in hun handen.

Dit is Science Live, het onderzoeksprogramma van Nemo waarbij wetenschappers onderzoek doen binnen het museum. Science Live vierde deze maand zijn vijfjarige jubileum. Het project staat sinds het begin onder leiding van bedenker Diana Issidorides. Het doel van Science Live is wetenschappers een breed publiek te bieden en bezoekers mee te laten doen aan echt onderzoek.

Het drukbezochte Nemo trekt meer dan een half miljoen bezoekers per jaar, die allemaal bij Science Live mogen binnenstappen. Per jaar zijn er tot wel vijfduizend deelnemers – een bijzonder groot aantal voor onderzoek.

De drie generaties van één familie doen mee met een verkennende studie naar spreksnelheid van de Radboud Universiteit Nijmegen en het Duitse Max Planck Instituut voor Psycholinguïstiek. "We merken veel

Drie generaties nemen deel aan onderzoek in de 'huiskamer' van Science Live in Nemo.

verschillen in spreksnelheid om ons heen," zegt Caitlin Decuyper, onderzoeksassistente van het Max Planck Instituut. "De hele dag hoor je het, maar niemand heeft er nog onderzoek naar gedaan. We willen weten hoe dat komt."

In voorgaande jaren is in Science Live onderzoek gedaan door negen universitaire instellingen, waaronder Oxford University, met in totaal ruim vijftienduizend deelnemers. Het onderzoek varieerde van de invloed van muziek op de mens tot hoe goed mensen kunnen liegen.

Voor Issidorides heeft Science Live nog een diepere betekenis. Wetenschap wordt geplaagd door een steriele beeld. "Ik maar eens wetenschapper' in op Google en kijk wat voor afbeeldingen je vindt. Blanke mensen in white jassen die in een steriele omgeving naar een reageerbuis kijken. Ik wil die stereotypes tegen spreken en laten zien dat wetenschappers ook gympen dragen."

Om die reden heeft Issidorides de onderzoeksruimte warm aangekleed. "Weet je hoe de kamer van Sigmund Freud eruitzag? Met die fauteuil en die prachtige oude boekenkasten? Zo sfeervol! Met een knipoog naar die kamer creëerden we een sfeervolle

'De wetenschap gaat vooruit dankzij de deelnemende bezoekers'

omgeving zodat mensen zien dat wetenschap meer is dan steriele laboratoria."

Eén wand van de ruimte is behangen met een afbeelding van een boekenkast en ingelijste prenten. En tussen de fauteuils staat een koffietafel gemaakt van dikke, oude boeken.

Veel mensen vragen waar die te koop is. Issidorides blijft de menbels persoonlijk bij de antiquair te kopen.

In Science Live vindt dus echt onderzoek plaats. Dat neemt niet weg dat bezoekers er veel plezier van hebben. "Ooit kwam iemand te laat om nog mee te kunnen doen. Hij kwam de dag erna speciaal weer terug voor Science Live!" vertelt Decuyper.

Na afloop van elk experiment benadrukt ze dat de bezoekers hebben meegedaan met echt onderzoek en reikt ze aan hen een certificaat uit. Dat desbetreffende is ook voor Issidorides belangrijk. "We zijn een sciencecenter, we willen nieuwsgierigheid opwekken. Maar dat niet alleen; zonder wetenschap waren we nergens. En dankzij de deelnemende bezoekers gaat de wetenschap weer vooruit. Ze kunnen niet zonder elkaar."

Voor de schildersezel met het Science Livebord hangt ook een lichtbord dat in een paar blokken de wetenschappelijke methode uitlegt,

een soort infographic. "Een meta-tol van Nemo is ook dat we laten zien dat je niet alles voor lief moet nemen. Ga op onderzoek uit, ontdek! De wetenschappelijke methode is voor iedereen, niet meer alleen voor de wetenschap in zijn Ivoeren toren."

Na de testjes wil de grootvader nog weten wat er met de resultaten gebeurt. De kinderen houden zich meer bezig met hun score. "Yes, 6 minuut 36! Gewonnen!"

En moeder: "Ik geef mezelf een zeven. En julle allebei een dikke acht." Ze zijn de deur nog niet uit of er staan twee nieuwe kinderen met grote ogen in de huiskamer, enthousiast 'fa' knikkend op de vraag of ze aan het onderzoek mee komen doen. Moeder komt er achteraan. Buiten de ruimte glurft een andere ouder door de glazen wand naar binnen, kijkend of er al plaats is, met aan elke hand een kind.

sciencelive.nl

Het talent Tara Flach

Linda Duits, mediawetenschapper gespecialiseerd in populaire cultuur, vindt Tara Flach (21), student antropologie aan de Uva en vice-voorzitter van Amsterdams United, een groot talent.

JIM JANSEN

'In Amsterdam is sprake van superdiversiteit'

Mijn moeder was ontwikkeldswerker. Mijn jeugd heb ik daardoor op verschillende plekken in de wereld doorgebracht."

"Als je in het buitenland opgroeit, woon je vaak in een huis met een groot hek eromheen en krijg je niet echt iets mee van het betreffende land en de cultuur. Mijn moeder, die ook nog alleen de opvoeding deed, nam me juist wel mee op veldwerk en dat heeft me gevormd. Ik had veel

contact met locals en daar heb ik geleerd me open te stellen in plaats van het isolement te zoeken."

"Ik zat op Amerikaanse internationale scholen en daar werd leren en presteren erg gestimuleerd. Ik volgde zo veel mogelijk vakken en kon met mijn diploma worden toegelaten aan een Nederlandse universiteit. Dat werd psychobiologie aan de Uva, omdat ik zowel geïnteresseerd was in biologie als in geschiedenis. Die onderwerpen vind ik nog steeds wel leuk, maar bleken niet mijn primaire

interesses te zijn, vandaar de switch naar antropologie."

"De Uva bevalt goed, hoewel er net als op de andere Nederlandse universiteiten ook problemen zijn. Er wordt heel erg Eurocentrisch gedacht en de visie van de heteroseksuele blanke man is overheersend binnen curriculum. Mensen die niet tot die groep behoren, kunnen ook bijdragen aan het uitdragen van die visie door blind te zijn voor alternatieven."

"Ik ben ook vicevoorzitter van Amsterdams United, dat zich ten doel

stelt identiteitsgrenzen te laten vervagen: gemeenschappelijkheden te zoeken zonder de verschillen uit het oog te verliezen. In Amsterdam is geen sprake van meederteden en minderheden, maar van superdiversiteit; we willen het hokjesdenken teengaan."

"Als ik mijn bachelord heb afgerond, wil ik graag een master in Londen doen. En misschien daarna ook nog een promotieproject, maar ik ben flexibel. Je weet namelijk nooit wat je tegenkomt."